

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

2. Golubnicha G. Disclosing the registration information and maintenance of transparency of activity in the conditions // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. 2010. – № 118. – С. 8-12.

3. Голубнича Г.П. Інформаційне забезпечення прозорості діяльності на ринку страхових послуг // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2010. – № 120. – С. 27–30.

4. Golubnicha G., Melnik T. Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. - 2013. - № 150. - С. 29-34.

5. Голубничая Г.П., Мельник Т.Г. Звітність підприємства: [навчальний посібник]. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2012. – 563 с.

6. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку. – 3-тє вид., перероб. і доп. / В. Г. Швець. – К.: Знання, 2013. – 535 с.

7. Generally Accepted Accounting Principles, ASC 230 GAAP – Statement of Cash Flows [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icaew.com/accounting-by-country/us/us-gaap>

8. International accounting standard IAS 7: Statement of cash flows [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icaew.com/en/library/subject-gateways/accounting-standards/ifrs/ias-07>

Стаття відправлена: 25.02.2017 р

© Яцик Т. В.

ЦИТ: ua117-019

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-019

УДК 657.01

Семенюта А.В.

ГОТОВА ПРОДУКЦІЯ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ ЯК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ КАТЕГОРІЇ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Економічний факультет,

Київ, вул. Васильківська 90, 03022

Semenyuta A.V.

FINISHED PRODUCTS AND ITS IMPLEMENTATION AS ACCOUNTING AND ANALYTICAL CATEGORIES

Taras Shevchenko National University of Kyiv,

90-a Vasylkivska Str., Kyiv, 03022

Анотація. У статті здійснено огляд та аналіз різноманітних підходів до визначення категорій «готова продукція» та «реалізація готової продукції», сформульовано власне визначення терміну «готова продукція». Розкрито підходи до класифікації готової продукції та визначено основні вимоги, яким повинна відповідати готова продукція. Проаналізовано та визначено роль

готової продукції у діяльності підприємства та її вплив на визначення фінансового результату, який є узагальнюючим показником роботи підприємства. Проведено узагальнення викладеної інформації та внесено відповідні пропозиції.

Ключові слова: готова продукція, реалізація готової продукції, витрати, собівартість, фінансовий результат.

Summary. The article presents an overview and analysis of different approaches to determining the categories of "finished goods" and "sale of finished products". The study consists definition of the term «finished product». It is represented the approaches to classification of finished products and the basic requirements to be met by the finished products. It defines the role of finished products in the enterprise and its impact on the determination of the financial result, which it is a summary measure of the company.

Key words: finished products, sales of finished products, cost, expenses, financial result.

Вступ. Виробництво готової продукції та її реалізація завершує операційний цикл у діяльності підприємства. Підприємство має виробляти ту продукцію, яка користується попитом на ринку збуту. Головну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства відіграє система контролю за реалізацією продукції, оскільки вона впливає на фінансовий результат, який є узагальнюючим показником роботи підприємства. За таких умов завданням обліку є забезпечення управлінського персоналу інформацією для оперативного регулювання реалізації продукції, планування майбутньої діяльності, запобігання суб'єктивності у процесі прийняття рішень. Це актуалізує питання розгляду сутності та змісту категорії «готова продукція», що сприяє подальшому визначенню основних напрямів розвитку конкурентоспроможності національних виробників.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання обліку та аналізу готової продукції та її реалізації розглядаються у працях відомих вітчизняних вчених: Білухи М.Т., Бородкіна О.С., Бондара М.І., Бутинця Ф.Ф., Герасимовича А.М., Голов С.Ф., Головка В.І., Голубничої Г.П., Гури Н.О., Житної І.П., Завгороднього В.П., Коблянської О.І, Купалової Г.І, Кузмінського Ю.А., Кужельного М.В., Лінника В.Г., Ловінської Л.Г., Малюги В.І., Мисаки Г.В., Мельник Т.Г., Пантелєєва В.П., Пархоменка В.М., Сердюк В.М., Сопка В.В., Ткаченко Н.М., Шевчука В.О., Швеця В.Г. та інших. Їх розробки відрізняються спектром дослідження проблем та авторськими підходами до розуміння окремих аспектів економічного розвитку підприємства.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Незважаючи на наявність значної кількості публікацій за цією тематикою, все ще залишається багато невисвітлених питань, які стосуються формування та розуміння категорії «готова продукція та її реалізація».

Викладення основного матеріалу. Поняття «готова продукція» в працях економістів з'явилося не відразу. Історично йому передувало поняття «товар», що розумілось значно ширше. Саме цьому поняттю й присвячено безліч досліджень вчених різних епох і економічних течій. Сьогодні поняття «готова

продукція» прийнято тлумачити досить одноманітно завдяки законодавчим документам, що діють у сфері бухгалтерського обліку.

Сучасні економісти готову продукцію тлумачать, як продукцію, яка повністю завершена обробкою на конкретному підприємстві, пройшла усі стадії технічного випробовування, приймання, укомплектування відповідно до умов договорів із замовниками та відповідає стандартам або затвердженим технічним умовам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад чи передана замовнику.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» готовою продукцією, вважається продукція, що виготовлена на підприємстві, в установі, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом [1]. Порівняння цього визначення із тлумачення такого виду продукції у міжнародній обліковій практиці свідчить про практичне його співпадання. При цьому уточнюється, що вироби, які не пройшли всіх стадій технологічної обробки, випробувань і технологічного приймання, вважаються не закінченими і входять до складу незавершеного виробництва підприємства.

Оскільки готова продукція, відповідно до чинного законодавства, відноситься до активів підприємства, тобто ресурсів, які придбані (виготовлені) в минулому і в майбутньому очікується отримати від їх реалізації та збуту економічну вигоду, то в бухгалтерському обліку застосування методів її оцінки повинно не знижувати витрат на виробництво цієї продукції та не завищувати її оцінки.

Сьогодні в спеціалізованій літературі існує декілька підходів щодо визначення самого поняття «готова продукція», що обумовлює особливості підходів до її обліку. Наявність різноманітних підходів до терміну «готова продукція» в економічній літературі пояснюється важливістю досліджуваної дефініції в економічній науці.

Основні загальноекономічні підходи до визначення готової продукції та її реалізації наведено в таблиці 1.

Судячи з вищезазначених визначень, категорія «готова продукція» характеризується з різних точок зору. Отже, це поняття потребує уточнення з погляду системності визначення та практичного використання. Вважаємо, що готова продукція – це об'єкт реалізації, тобто головне джерело отримання прибутку для підприємства, а також частина запасів, що може споживатися на самому підприємстві, тобто бути внутрішнім ресурсом виробництва. А також, готова продукція – це продукція, яка виготовлена за певними стандартами, з використанням необхідної сировини, має повністю завершену форму, яка пройшла всі норми контролю в середині підприємства, відповідає всім стандартам та нормам, тобто повністю завершений продукт, який готовий до передачі на склад або до вибуття на сторону.

Готова продукція є частиною матеріально-виробничих запасів, призначених для продажу (кінцевий результат виробничого циклу, активи, завершені обробкою (комплектацією), технічні та якісні характеристики яких відповідають умовам договору або вимогам інших документів, у випадках,

встановлених законодавством). Визначено основні вимоги, яким повинна відповідати готова продукція призначена для продажу: готова продукція є повністю закінчена і укомплектована; відповідає стандартам; прийнята службою технічного контролю; забезпечена відповідним паспортом, сертифікатом, гігієнічним висновком та іншими необхідними документами, що засвідчують її якість і комплектність.

Таблиця 1

Основні загальноекономічні підходи до визначення готової продукції та її реалізації

Вчений	Тлумачення категорії
Ф. Ф. Бутинець	Готовою вважається продукція, повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції [3].
Н.М. Ткаченко.	Готова продукція – це продукцію, яка пройшла всі послідовні стадії технічного процесу, включаючи упаковку, маркування, контроль якості і готова до реалізації [5].
Г. П. Журавель, П. Я. Хомин	Готовою продукцією є така, яка повністю пройшла передбачені технологією виробництва стадії і процеси, оприбуткована на склад, або прийнята замовником [2].
В.Г. Швець	Процес реалізації готової продукції — це сукупність операцій з продажу готової продукції споживачам. У процесі реалізації натуральна форма продукту в результаті обміну набуває грошової форми. Процес тісно пов'язаний з кінцевими результатами діяльності підприємства — прибутком і його розподілом відповідно до планів відтворення. Значення і роль процесу реалізації істотно зростають в умовах становлення ринкових відносин і створення конкурентного середовища[6].
Сопко В.В.	Готова продукція – продукція, завершена у виробництві і підготовлена до продажу або відправки замовнику, до вивезення з підприємства-виробника [4].

Джерело: складено автором.

З метою кращого уявлення про призначення готової продукції доцільно дослідити її класифікацію. При організації обліку готової продукції основним моментом є визначення її характеру. Згідно з цією ознакою готову продукцію групують за формою, ступенем готовності та технологічною складністю (рис. 1.).

Висновки. Результати дослідження становлення категорії «готова продукція» підтверджують поступове її формування із розвитком економіки. Сьогодні готова продукція – це об'єкт облікової системи, що поєднує організаційні інструменти обліку виробництва і продажу продукції, слугує засобом для досягнення основної мети функціонування підприємства. Визначено, що готова продукція є головним джерелом отримання прибутку для підприємства, а також частиною запасів, що може

споживатися на самому підприємстві, бути внутрішнім ресурсом виробництва.

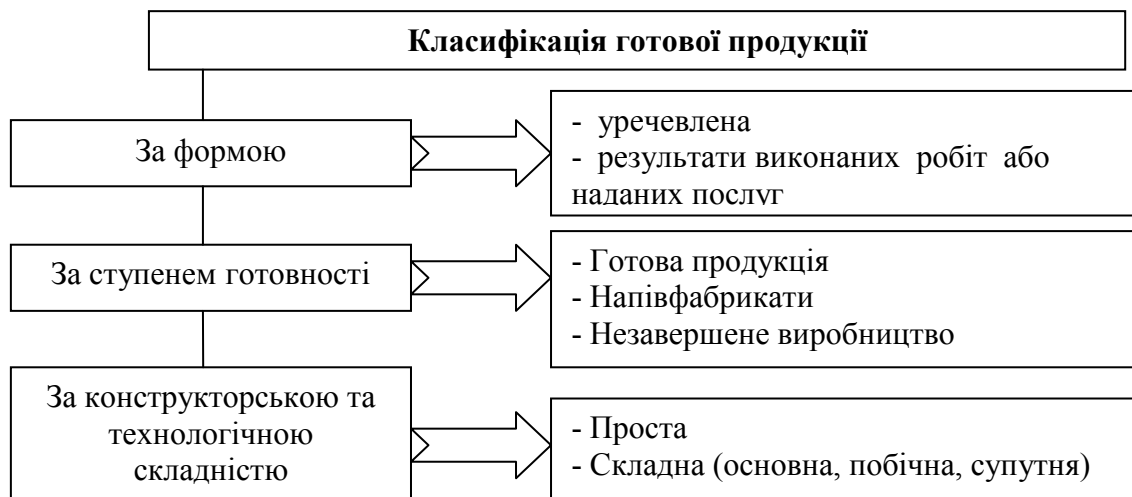

Рис. 1. Класифікація готової продукції за її характером

Джерело: складено автором на основі [3,4,6].

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 “Запаси”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від №246 від 20.10.1999р., із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

2. Амбівалентність і мімікрія облікової теорії [Текст] : монографія / Г. П. Журавель, В. Б. Клевець, В. М. Олійничук, П. Я. Хомин ; за ред. П. Я. Хомина. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 474 с.

3. Бухгалтерський фінансовий облік [текст]: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів [Ф.Ф.Бутинець та ін.]; під. заг. ред. [і з передм.] Ф.Ф. Бутинця. – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2013. – 912 с.

4. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : [навч. посібн.] / В. В. Сопко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2002. – 578 с.

5. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України / Н.М. Ткаченко. – К. : А.С.К., 2011. – 784 с.

6. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник; [4-тє вид., перероб. і доп.] / В.Г. Швець. - К.: Знання, 2015. - 572 с.

Стаття відправлена: 17.03.2017 р.

© Семенюта А.В.

ЦИТ: ua117-012

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-012

Копанчук К.В.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка